

PARAMEDİKAL

BURSA PROTOKOLÜ VE MEME HASTALIKLARININ AYRI BİR DİSİPLİN OLMA SORUNU

Ragıp KAYAR

Ülkemizde meme hastalıkları alanındaki gelişmeleri bu alana gönül vermiş Sayın İrgil'in yazısında (1) görmek mümkündür.

Ancak bu yazıda katılmadığım bazı noktalara değinmek istiyorum. Önce alanda ilk olan Sayın Göksel Hoca 47 yıllık meslek yaşamının büyük bölümünü meme hastalıkları ve cerrahisine ayırmış olmasına karşın, deneyim ve çalışmalarını aktarmakta ve yayınlamakta biraz ağır davranmıştır. Yaptığımız bir incelemede hocamızın 32'si makale ve biri kitap bölümü (Sayek İ. Ed. Temel Cerrahi, 1996) olmak üzere 35 yayının saptayabildik. Yalnızca meme hastalıklarıyla ilgilenmeyen birçok araştırmacının (örneğin Üstün, Erhan, İplikçi, Baltalı) üstelik daha kısa süreler boyunca daha çok sayıda çalışmayı ortaya koymuş olmaları bu görüşümüzü doğrulamaktadır. Emekli olana kadar çalıştığı Hacettepe Üniversitesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı'nda Meme Cerrahisinde ikinci bir isim yetişmemiştir. Bu durumdan sorumlu faktörün hocanın kendine bir rakip istemeyişi olduğunu düşünemiyorum. Ancak bu durumda Sayın İrgil'in altını çizdiği Genel Cerrahi'nin baskınlığı sözkonusu olmalıdır. Yine de Göksel Hoca'dan bu baskıya karşı bir yakınma duyan da olmamıştır.

İrgil'in yazısında vurgulamak istediğim ikinci nokta "Bursa Protokolü" meselesidir. Fikir gerçekten İrgil'indir. 1999' daki 5.nci Kongre'de konuyu bana açtığımda İzmir Meme Hastalıkları Derneği' nin bir kurucu üyesi ve eski başkanlarından biri olarak ben konuya sıcak bakan hoca sayısının henüz sıfır olduğunu söylemiştim. O ise düşüncesinde ısrar ederek,

TABLO 1: Ülkemizde Meme Hastalıklarına İlişkin Makalelerin Yazarlara Göre Dağılımı

Yazar	33-96	94-96	97-00	Toplam
Üstün EE	37	9	17	63
Kayar R	23	21	8	52
Erhan Y	35	8	3	46
Memiş A	16	6	15	37
Canda T	9	4	24	37
İplikçi A	29	3	3	35
Baltalı E	16	8	8	32
Göksel HA	28	4	0	32
Ünal G	23	3	2	28
İlhan R	21	3	3	27
Ünal H	18	6	2	26
Harmancıoğlu Ö	8	2	14	24
Fırat D	13	3	7	23
Özbal O	4	8	8	20

Kaynak: Türkiye Meme Hastalıkları Bibliyografyası (1-3'üncü Ciltler) (2-4)

Eylül 2001'deki 6.nci kongrede bu amaçlı ilk toplantıyı gerçekleştirmeyi başardı. Ben sadece o zamanki grup temsilcisi olarak kendisini hararetle destekledim. Yani ilk tohumu gerçekten sayın İrgil atmıştır.

İrgil ve arkadaşlarının bu yeni oluşuma katkısı, olayın şekillenmesi ve son halini alabilmesi için Bursa'da yapılan ilk toplantıyı organize ve finanse etmek şeklinde sürmüştür. Bu nedenle derneklerin birleşerek kuracakları ortak bir kurul aracılığı ile eşgüdüm (koordinasyon) kazanmaları ilk kez İrgil'in çabalarıyla başlayışı ve bunu yaşama geçiren toplantıların yapıldığı tüzük taslaklarının tartışıldığı yerin Bursa'da oluşu en sonunda da 4 dernek yöneticilerinin ortak imzayla kabul et-

tikleri ilk taslağın "Bursa Protokolü" şeklinde kayıtlara geçmesi kanımca en uygun ifade olmuştur.

Burada bahsetmek istediğim üçüncü nokta ise Meme Hastalıkları Uzmanlık dalının Genel Cerrahi'den ayrı bir uzmanlık dalı haline gelmesi sorunudur.

Sayın İrgil kendine özgü heyecanı ile bu konuyu da hallolmuş gibi görmektedir. Ben bu konuyu son derece sıcak baktığım ve bu konuda belki de kendini uzman tayin edenlerden ilk hekimlerden biri olarak çok büyük tepkilerle karşılaştım. Ancak bunu hiçbir zaman anlayamadım. Çünkü ben kendime "Meme cerrahisi" derken meme hastalıkları dışında cerrahi yapmadığımı kastediyor ve geçmişte tedavi ettiğim meme dışı hastaların başvurularını geri çevirir duruma düşmeden önlemek istiyordum.

Bunun kime ne zararı vardı ki? Salt meme hastalarına bakmak karşılığında diğer hastaları bırakmış oluyordum. Ancak tepkilerde (diğer hastalıkları) gözardı etmiyeceğim kuşkusu ağır basmış olsa gerek...

Umarım yeni eşgüdüm kurulumuz yakın gelecekte meme cerrahisinin standartlarını oluştururken meme kanseri taraması ve meme kanseri tedavisindeki standartları ortaya koyarken Meme Cerrahisi'nin de tanımını en kısa zamanda belirlemek üzere bir çalışma başlatır.

Aslında 1992'de kurduğumuz İzmir Meme Hastalıkları Derneğinin Tüzüğü'nün ikinci maddesini oluşturan derneğin amaçları arasında ilk sırası "Meme Hastalıklarının bağımsız bilim dalı haline gelmesini sağlamak" şeklindedir. Bu da Meme hastalıklarının ayrı bir uzmanlık dalı haline gelmesi düşüncesini ülkemizde ilk kez bir ideal olarak kabul edenlerin İzmir'li hekimler olduğunun bir ifadesidir.

Sonuç olarak yaşamımı adadığım Meme Hastalıkları alanındaki gelişmeler beni hep şaşırtmıştır. Hızla dernekleşme, ilk kongre ve tarama, ardından dernekler eşgüdüm kurulu. Benim için hepsi hoş bir hayalken beklemediğim bir hızla gerçek oldular. Derken bağımsız bir disiplin olarak "Meme Hastalıkları Uzmanlığı" konusu gündeme geliverdi! Bu ise hayallerin en güzeli. Ama neden olmasın?

KAYNAKLAR

1. İrgil C. Meme Hastalıkları Biliminin Türkiye'deki kısa geçmişi. *SSK Tepecik Hastn. Derg.* 2001; 11 (3) : 115-8.

2. Kayar R. Türkiye Meme Hastalıkları Bibliyografisi (1933-1993). Cilt I. İzmir, Duyal Matb. 1993.

3. Kayar R, Yeğinboy E, Çobanoğlu M, Güngör O. Türkiye Meme Hastalıkları Bibliyografisi (1994-1996) 2 Cilt Atıf indeksi ilavesiyle. İzmir, Duyal Matb. 1997.

4. Kayar R. Türkiye Meme Hastalıkları Bibliyografisi (1997-2000) 3. Cilt. Atıf diziniyle birlikte. İzmir, Atasar Matb. 2001.